

ALBERT IS STOORZENDER IN KONINKLIJKE COULISSEN !

Door: redactie
16/07/14 - 19u01 Bron: Belga

© photo news.

"Koning Filip heeft de monarchie in België op één jaar tijd een fris, jong en dynamisch profiel gegeven, het koningshuis staat nu veel dichterbij de werkelijkheid", zegt Mark Van den Wijngaert, emeritus hoogleraar Hedendaagse Geschiedenis aan de Hogeschool-Universiteit van Brussel. "Koning Albert van zijn kant kan zich niet neerleggen bij zijn nieuwe rol."

Mark Van den Wijngaert. © photo news.

De historicus werd door Belga gevraagd om een balans te maken van één jaar nieuwe koning op de Belgische troon. De professor is daarbij onverbiddelijk kritisch voor de rol die de vorige koning na zijn abdicatie heeft aangenomen. "Hoewel koning Albert vrijwillig afstand deed

van de troon, weigert hij daar de conclusies uit te trekken. Hij is een stoorzender in de coulissen en voert achterhoedegevechten. Dat moet bijzonder pijnlijk zijn voor Filip die zijn best doet om een nieuwe wind te doen waaien in Laken."

Als voorbeeld van die achterhoedegevechten noemt Van den Wijngaert de démarche van Albert om de inmiddels ontslagen Vincent Pardoën, diensthoofd van de hofhouding van Albert, naar premier Di Rupo te sturen om te klagen over de 'karige' dotatie van 900.000 euro voor Albert.

"In tijden van economische crisis komen klagen over zo'n fenomenaal bedrag, terwijl je tot een van de rijkste families van Europa hoort, wijst toch wel op een bepaalde graad van wereldvreemdheid", zegt Van den Wijngaert. "Of zoals Albert beslissen dat je je vakantie niet wil onderbreken om de nationale feestdag bij te wonen, terwijl je het hele jaar door vakantie hebt, dat is op z'n minst merkwaardig te noemen. Net als het geven van interviews aan tv-zenders zonder daar de persdienst van het hof over in te lichten. Het zijn tekens dat de problemen en de vijandigheid tegenover de nieuwe koning niet van buitenaf komen, van de politiek of van de pers, maar van binnenskamers", aldus Van den Wijngaert.

Brief

Ander voorbeeld van de familiale schermutselingen was de brief van Paola naar aanleiding van de ziekte van prins Laurent. "Schrijven dat er moet gezocht worden naar een functie voor Laurent op een ogenblik dat Filip daar volop mee bezig is, was ook geen cadeau voor de nieuwe koning", constateert de historicus.

Van den Wijngaert denkt dat Filip, net als zijn oom Boudewijn, zichzelf niet alleen als staatshoofd zal profileren, maar ook als gezinshoofd. "Op dat vlak heeft koning Albert door zijn levenswandel gefaald, iets wat hij tot zijn schaamte erkend heeft in een van zijn laatste toespraken." Het is geen toeval dat Filip zo vaak met vrouw en kinderen naar buiten treedt, bij hun bezoek aan de Rode Duivels in het Boudewijnstadion of bij zijn deelname aan het loopevenement 'Dwars door Brussel'.

Hoe slecht de relatie tussen vader en zoon ligt, kon iedereen nog vaststellen op de recente verjaardagsviering van Albert in het BELvue-museum. "Vader en zoon zaten anderhalf uur naast mekaar zonder een woord te wisselen, en daarna stonden ze op om elk een andere uithoek van de receptie te kiezen, zodat ze elkaar konden ontlopen", herinnert Van den Wijngaert zich.

Grijze eminenties

Hoe moeilijk de vorige koning zich ook kan neerleggen bij zijn nieuwe rol, des te makkelijker lijkt de nieuwe vorst te groeien in zijn job. "Hij speelt korter op de bal door bijvoorbeeld daags na de verkiezingen de winnaar van de stembusslag aan te stellen als informateur in plaats van grijze eminenties zoals ministers van Staat wat rondjes te laten draaien", zegt de professor. "Filip hield ook woord door kort na zijn troonrede meer contact te zoeken met gewest- en gemeenschapsministers, terwijl zijn vader zich tot het federale niveau beperkte."

"Filip doet bij zijn vele bezoeken in binnen- en buitenland ook meer moeite om zijn legendarische houderigheid te overwinnen en de mensen op te zoeken", vindt Van den Wijngaert. Daarbij is de veel opener en spontaner houding van koningin Mathilde een grote steun. "Ons nieuwe vorstenpaar is zeer complementair. Hij staat inhoudelijk sterk, zij vormelijk", stelt Van den Wijngaert vast.

Belangrijk in de moderniseringsoperatie is de entourage van de koning. "Kabinetschef Van Ypersele de Strihou van koning Albert bleef uiteindelijk een Franstalige met ouderwetse ideeën", zegt Van den Wijngaert. "Met Frans Van Daele als kabinetschef heeft Filip veel meer voeling met de nieuwe generatie politici, en ook een beter contact met de Vlaamse politieke klasse."

De dadendrang van Filip in zijn eerste regeringsjaar contrasteert erg met het einde van de regeerperiode van koning Albert die duidelijk gas terug aan het nemen was, minder en minder in het openbaar verscheen en soms zelfs de indruk gaf dat hij (het) moe was.

Social media

Ander opmerkelijk feit is de nieuwe stijl van communicatie, vindt Vincent Dujardin, professor Hedendaagse Geschiedenis aan de universiteit van Louvain-la-Neuve (UCL). "Door nieuwe media als twitter te gebruiken, maar ook door de persdienst van het paleis te versterken. Dat wijst erop dat de koning zich bewust is van manier waarop de media zijn imago bepalen." Die andere, meer moderne stijl van communiceren bleek ook al bij de kersttoespraak van koning Filip. Hij zocht geen beschutting achter een bureau, maar ging rechtop voor de camera staan om zijn boodschap te brengen, een boodschap die de sterke troeven van ons land onderstreepte, maar niet blind was voor problemen zoals de economische crisis en de jeugdwerkloosheid.

"Met zijn deelname aan de 'Dwars door Brussel' zond Filip de boodschap uit dat hij een Belg tussen de andere Belgen wil zijn, dat hij dicht bij zijn volk staat", zegt Jean Faniel, directeur van het Centre de Recherche et d'Information Socio-Politique (CRISP). Anderzijds wijst Faniel ook op de wrijvingen die ontstonden tussen de oude en de nieuwe koning na de machtswissel. "De oude en de nieuwe koning moesten wennen aan hun nieuwe kostuum", zegt Faniel.

Het is volgens de royalty-watchers duidelijk dat koning Filip beslist wie welke rol speelt in het koninklijk huis. Zo benoemde hij zijn broer prins Laurent als speciaal ambassadeur voor de Food and Agriculture Organisation (FAO), de VN-organisatie voor Voeding en Landbouw, en bevestigde hij de rol van prinses Astrid als nieuwe vertegenwoordiger van de kroon, als zijn opvolgster, bij belangrijke economische missies naar Angola, Zuid-Afrika, Saoedi-Arabië, Oman en India. Koningin Mathilde heeft in dit eerste jaar als vorstin de rol van Fabiola overgenomen als bezieler en patrones van de Koningin Elisabeth-wedstrijd en de rol van koningin Paola als ere-voorzitster van Child Focus.

Vertrouwen

Het lijkt geen twijfel dat dit een druk jaar is geworden voor het nieuwe koningspaar met Blijde Intredes in de verschillende provincies, staatsbezoeken ter kennismaking met staats- en regeringsleiders in de ons omringende landen en de rol als gastheer en gastvrouw bij de G7-top in Brussel. De dynamiek en daadkracht waarvan Filip heeft blijk gegeven in zijn eerste koningsjaar hebben ertoe geleid dat hij in de waardering van zijn landgenoten erg gestegen is, dat toonde een opiniepeiling van het VTM-programma Royalty vorige week nog aan. "Dat komt omdat de verwachtingen bij de bevolking, zeker in Vlaanderen, zeer laag waren. In die zin kon Filip alleen maar aangenaam verrassen. Maar wie hem kende, wist dat Filip inhoudelijk zeer sterk staat en dat hij goed voorbereid was op zijn taak. Filip had de perceptie tegen, en dat is nu aan het keren", aldus Van den Wijngaert.

"Naar de toekomst blikkend zou het niet slecht zijn als de komende regering werk maakt van de actualisering van het koningschap", zegt Van den Wijngaert. "Er is een kilometersgrote kloof gegroeid tussen wat de grondwet uit 1830 zegt over de macht en de functie van de koning en de historisch door gewoonterecht gegroeide werkelijkheid. Er zou in overleg met het koningshuis een lijst moeten worden opgesteld van de taken die de koning wel en niet moet of mag doen. Daar zouden zowel de koning als de bevolking erg mee gediend zijn", besluit Van den Wijngaert.

Bron: HLN e-versie